



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. január 24.
(OR. en)

5785/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0009(NLE)

UD 12
COMER 16
MED 7
WTO 11

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. január 23.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 19 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió nevében az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 19 final.

Melléklet: COM(2024) 19 final



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.1.23.
COM(2024) 19 final

2024/0009 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió nevében az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió nevében az EU és Egyiptom közötti társulási megállapodás Társulási Tanácsában az EU és Egyiptom közötti társulási megállapodás 4. jegyzőkönyvének módosításáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás

Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulást létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás¹ (a továbbiakban: a megállapodás) célja, hogy megteremtse az áruk, a szolgáltatások és a tőke kereskedelme fokozatos liberalizálásának feltételeit. A megállapodás 2004. június 1-jén lépett hatályba.

2.2. A Társulási Tanács

A megállapodás 74. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően létrehozott Társulási Tanács határozatot hozhat a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról (a 4. jegyzőkönyv ²3. cikke). A Társulási Tanács a határozatait és az ajánlásait a felek közötti egyetértés alapján dolgozza ki (a társulási megállapodás 76. cikke).

2.3. A Társulási Tanács tervezett jogi aktusa

Következő ülésén vagy levélváltás útján a Társulási Tanács határozatot tervez elfogadni a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja két módosítás bevezetése a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv rendelkezéseibe, a 3. pontban leírtaknak megfelelően.

A társulási megállapodás 76. cikke (2) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a felekre nézve.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Általános kontextus

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény (a továbbiakban: az egyezmény) olyan áruk származásával kapcsolatban állapít meg rendelkezéseket, amelyek a szerződő felek közötti vonatkozó megállapodások hatálya alá tartozó kereskedelem tárgyát képezik. Az EU és Egyiptom 2011. június 15-én, illetve 2013. október 9-én írta alá az egyezményt.

Az EU és Egyiptom 2012. március 26-án, illetve 2014. április 23-án helyezte letétbe elfogadási okmányát az egyezmény letéteményesénél. Következésképpen az egyezmény 10. cikkének

¹ HL L 304., 2004.9.30., 39. o.

² HL L 334., 2015.12.22., 64. o.

(2) bekezdése értelmében az egyezmény az EU és Egyiptom tekintetében 2012. május 1-jén, illetve 2014. június 1-jén lépett hatályba.

Az egyezmény 6. cikke értelmében a szerződő felek az egyezmény hatékony alkalmazását biztosító megfelelő intézkedéseket hoznak. Ezért az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulási megállapodás által létrehozott Társulási Tanácsnak határozatot kell elfogadnia, amellyel beilleszti az egyezmény szabályait a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyvbe. Erre oly módon került sor, hogy a 4. jegyzőkönyv az egyezményre történő hivatkozással egészül ki, amely alkalmazandóvá teszi azt.

Ezzel egyidejűleg az egyezmény módosítása új, korszerűbb és rugalmasabb származási szabályok bevezetését eredményezte. Az egyezmény hivatalos módosítását a szerződő felek egyhangú szavazatával fogadták el 2023. december 7-én. A módosított egyezményt csak 2025. január 1-jétől kezdve kell alkalmazni.

Mindezek fényében Egyiptom kérelmezte, hogy amíg a módosítási eljárás eredményére várni kell, a lehető leghamarabb megkezdhesse az új származási szabályok alkalmazását az egyezmény jelenlegi szabályai helyett. Az említett kérelem ismertetése alább olvasható.

Az átmeneti származási szabályok általános alkalmazása

Ezek az alternatív származási szabályok (az úgynevezett átmeneti származási szabályok) az EU és Egyiptom által ideiglenesen, nem kötelező jelleggel, kétoldalúan alkalmazandók addig, amíg az egyezmény módosítása hatályba nem lép. A szabályok az egyezmény szabályai helyett alkalmazhatók, az utóbbiakat ugyanis a szerződő felek között létrejött vonatkozó megállapodásokban és egyéb kapcsolódó kétoldalú megállapodásokban meghatározott elvek sérelme nélkül határozták meg. Ennek megfelelően az említett szabályok nem lesznek kötelezőek, hanem önkéntes alapon alkalmazhatják őket azok a gazdasági szereplők, amelyek az egyezmény helyett e szabályok alapján kívánnak kedvezményeket biztosítani. Nem céljuk, hogy módosítsák az egyezményt, amely a szerződő felek között továbbra is alkalmazandó marad, és nem változtatják meg a szerződő feleknek az egyezmény alapján fennálló jogait és kötelezettségeit.

2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata már hatályba lépett; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak³. Az átmeneti szabályoknak a többi szerződő féllel való végrehajtása folyamatban van, feltéve, hogy a felek befejezik az elfogadási eljárásokat. Az említett hálózat lehetővé teszi az átmeneti szabályokat alkalmazó szerződő felek közötti kumulációt.

Az EU 2021 elején javasolta Egyiptomnak⁴, hogy fogadja el a szóban forgó alternatív származási szabályokat. A vámügyi együttműködéssel foglalkozó albizottság legutóbbi, 2022. október 18-án, Kairóban tartott ülésén Egyiptom arról tájékoztatta az EU-t, hogy az említett szabályokat az A. függelék 8. cikke (4) bekezdéséhez tartozó lábjegyzetet⁵ érintő egyetlen fenntartással elfogadták. Ezért új javaslatot kell benyújtani, a szóban forgó lábjegyzet nélkül. Az említett lábjegyzet törlésével diagonális kumuláció esetén mindkét fél exportőrei számára kötelező lesz feltüntetni a közös partnereket a származási igazoláson. Ez korlátozott hatást fog gyakorolni az exportőrökre, és

³ HL C 51., 2023.2.10., 1. o.

⁴ Lásd az ST 11999/20 (2020. november 27.) és az ST 11075/20 dokumentumot a <http://register.consilium.europa.eu> oldalon.

⁵ „A részes felek megállapodnak abban, hogy eltekintenek a 8. cikk (3) bekezdésében említett nyilatkozatnak a származási igazoláson való megtételétől.”

lehetővé teszi számukra, hogy kihasználják az EU és Egyiptom közötti átmeneti származási szabályokat.

Az egyezmény szabályai és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság

Az átmeneti szabályok előírják a származási szabályokat tartalmazó két szabályrendszer közötti átjárhatóságot azért, hogy lehetővé teszik a származási igazolásnak az egyezmény szabályai szerint kiállított igazolás alapján visszamenőlegesen történő kiállítását, azzal a feltétellel, hogy az érintett termékek megfelelnek mindkét szabályrendszer követelményeinek. (A 21. cikk (1) bekezdésének d) pontja.)

Az átmeneti származási szabályoknak az egyezmény hatálya alá tartozó terület más szerződő felei közötti, az egyezmény szabályaival párhuzamosan történő végrehajtását követően az érdekelt felek felhívták a Bizottság figyelmét arra, hogy a két szabályrendszer együttes fennállása akadályozza az átmeneti szabályok megfelelő alkalmazását, mivel nehézkes a két szabályrendszer közötti, az átmeneti szabályokban előírt átjárhatóság alkalmazása.

Az átmeneti szabályokat alkalmazó szerződő felek megállapodtak abban, hogy az egyezmény szabályai alapján kiállított származási igazolást *automatikusan* érvényesnek kell tekinteni az átmeneti származási szabályok értelmében, feltéve, hogy a következő három feltétel teljesül:

- (1) Az átjárhatóság **nem** lehetséges, ha a származás az egyezmény valamely olyan szerződő felének területéről származó anyagokkal (vagy feldolgozással) való kumuláció alkalmazásával keletkezik, amely nem alkalmazza az átmeneti szabályokat, vagy amellyel a kumuláció nem lehetséges.
- (2) Az átjárhatóság kizárólag olyan termékekre korlátozódik, amelyek esetében az átmeneti szabályok megengedőbbek, mint az egyezményben előírt szabályok.
- (3) Csak az egyezmény származási szabályainak megfelelő termékek tekinthetők az átmeneti szabályok értelmében származónak.

Ez a megközelítés szükségessé tenné az EU és az átmeneti származási szabályokat alkalmazó partnerei közötti egyes kétoldalú kereskedelmi megállapodások módosítását, nevezetesen az egyes kétoldalú kereskedelmi megállapodások származási szabályokról szóló jegyzőkönyvének módosítását (a származási szabályokról szóló jegyzőkönyv A. függeléke 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja).

Egyiptom azt kérte, hogy az új alternatív szabályok már a kezdetektől fogva vezessék be az automatikus átjárhatóságot.

A Társulási Tanácsban az Európai Unió által képviselendő álláspontot a Tanácsnak kell meghatároznia.

A jelenleg hatályos egyezményhez kapcsolódó javasolt módosítások technikai jellegűek, és nem érintik a származási szabályokkal kapcsolatos jelenleg hatályos jegyzőkönyv tartalmát. Ezért nincs szükség hatásvizsgálatra.

3.1. Az alternatív származási szabályok részletei

Az alternatív származási szabályok bevezetésével kapcsolatos javasolt módosítások, amelyek már 2021. szeptember 1-je óta alkalmazandók az EU és 13 partnere között⁶, olyan további rugalmassági és korszerűsítési elemekről rendelkeznek, amelyekről az Unió más kétoldalú megállapodások (az

⁶ HL C 51., 2023.2.10., 1. o.

EU és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás, az EU és Vietnám közötti szabadkereskedelmi megállapodás, az EU–Japán gazdasági partnerségi megállapodás, az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség közötti gazdasági partnerségi megállapodás), illetve preferenciarendszerek (általános vámkedvezmény-rendszer) keretében már megállapodott. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

- a) Teljes egészében egyetlen országban létrejött vagy előállított árukra – hajókra – vonatkozó feltételek:

Az alternatív szabályok (az átmeneti szabályok 3. cikkének (2) bekezdése) között szereplő, hajókra vonatkozó feltételek egyszerűbbek és nagyobb rugalmasságot biztosítanak. A jelenlegi szöveghez képest (az egyezmény I. függeléke 4. cikkének (2) bekezdése) bizonyos feltételek (a személyzetre vonatkozó különös követelmények) törlésre kerültek, mások pedig (tulajdonjog) módosultak a kevésbé szigorú szabályok alkalmazásának lehetővé tétele érdekében.

- b) Kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás – átlagolás

A javasolt alternatív szabályok (az átmeneti szabályok 4. cikke) rugalmasságot biztosítanak az exportőröknek, ugyanis lehetővé teszik számukra, hogy a vámhatóságoktól engedélyt kérjenek arra, hogy a költségek és a devizaárfolyamok ingadozásainak figyelembevétele érdekében átlagként számítsák ki a gyártelepi árat és a nem származó anyagok értékét. Ez várhatóan nagyobb kiszámíthatóságot biztosít az exportőröknek.

- c) Tűrőhatár

A jelenlegi tűrőhatár (az egyezmény I. függelékének 5. cikke) a termék gyártelepi árának 10 %-a.

A javasolt szöveg (az átmeneti szabályok 5. cikke) a mezőgazdasági termékek esetében a termék nettó tömegének 15 %-ában, az ipari termékek esetében pedig a termék gyártelepi árának 15 %-ában határozza meg a tűrőhatárt.

A tömegben meghatározott tűrőhatárral objektívabb kritérium kerül bevezetésre, és a 15 %-os küszöbérték várhatóan kellően megengedő lesz. Azt is biztosítja továbbá, hogy az áruk nemzetközi áringadozásai ne legyenek hatással a mezőgazdasági termékek származására.

- d) Kumuláció

A javasolt szöveg (az átmeneti szabályok 7. cikke) valamennyi termék esetében fenntartja a diagonális kumulációt (az egyezmény I. függelékének 3. cikke) azzal a feltétellel, hogy a kumulációban részt vevő partnerek azonos alternatív származási szabályokat fogadnak el. Ezenkívül a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportban felsorolt textil- és ruházati termékek kivételével az összes termék esetében általános teljes kumulációról rendelkezik.

A Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékek esetében emellett kétoldalú teljes kumulációt ír elő. Végül pedig az Uniónak és Egyiptomnak lehetősége lesz arra, hogy megállapodjon az általános teljes kumulációnak a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékekre való kiterjesztéséről.

- e) Könyvelés szerinti elkülönítés

A jelenlegi szabályok (az egyezmény I. függelékének 20. cikke) értelmében a vámhatóságok akkor engedélyezhetik a könyvelés szerinti elkülönítést, ha az „elkülönített [raktározás] jelentős költségekkel vagy tényleges nehézségekkel járna”. A módosított szabály (az átmeneti szabályok 12. cikke) alapján a vámhatóságok akkor engedélyezhetik a könyvelés szerinti elkülönítést, „ha felcserélhető származó és nem származó anyagok kerülnek felhasználásra”.

Az exportőröknek a könyvelés szerinti elkülönítés engedélyezésének kérelmezésekor a továbbiakban nem kell igazolniuk, hogy az elkülönített raktározás jelentős költségekkel vagy tényleges nehézségekkel jár, hanem elegendő megjelölniük, hogy felcserélhető anyagok kerülnek felhasználásra.

A cukor esetében, amely alapanyag és végtermék is lehet, a továbbiakban nem kell fizikailag elkülönítve raktározni a származó és nem származó készleteket.

f) A területiség elve

A jelenlegi szabályok (az egyezmény I. függelékének 11. cikke) bizonyos feltételek mellett lehetővé teszik egyes megmunkálási vagy feldolgozási műveleteknek az adott területen kívül történő elvégzését, kivéve a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékek, például a textíliák esetében. A javasolt szabályok (az átmeneti szabályok 13. cikke) a textíliákat sem zárják ki e lehetőség alól.

g) A változtatás tilalma

A változtatás tilalmáról rendelkező javasolt szabály (az átmeneti szabályok 14. cikke, amely az egyezmény I. függelékének 12. cikkében a közvetlen szállításra vonatkozóan előírt rendelkezések helyébe lép) engedékenyebb a származó termékek szerződő felek közötti szállítása tekintetében. E szabály révén várhatóan elkerülhetők lesznek azok a helyzetek, amelyekben a közvetlen szállításra vonatkozó rendelkezés formai követelményeinek nem teljesülése miatt olyan termékek kerülnek behozatalkor kizárásra a preferenciális vám alkalmazásának lehetősége alól, amelyek esetében nincs kétség afelől, hogy származó termékeknek minősülnek.

h) A vámvisszatérítés vagy vámmentesség tilalma

A jelenlegi szabályok (az egyezmény I. függelékének 14. cikke) alapján a vámvisszatérítés tilalmának általános elve vonatkozik a bármilyen termékek gyártása során felhasznált anyagokra. A javasolt szabályok (az átmeneti szabályok 16. cikke) értelmében a tilalom minden termék esetében megszűnik, kivéve a Harmonizált Rendszer szerinti 50–63. árucsoportba tartozó termékek gyártásához felhasznált anyagokat. A szöveg ugyanakkor biztosít néhány kivételt az e termékekkel kapcsolatos vámvisszatérítés tilalma alól is.

i) Származási igazolás

A szöveg az EUR.1 és az EUR.MED szállítási bizonyítvány alkalmazásának kettős rendszere (az egyezmény I. függelékének 16. cikke) helyett egyetlen származási igazolás (EUR.1 vagy származási nyilatkozat – az átmeneti szabályok 17. cikke) alkalmazását vezeti be, ami lényegesen leegyszerűsíti a rendszert. Ez várhatóan javulást fog eredményezni a szabályok gazdasági szereplők általi betartása terén, mivel elkerülhetők lesznek a szabályok összetettsége miatti hibák, továbbá megkönnyíti a vámhatóságok számára az irányítást. Emellett várhatóan nem lesz hatással a származási igazolások ellenőrzésével kapcsolatos kapacitásra, az ugyanis változatlan marad.

A javasolt szabályok (az átmeneti szabályok 17. cikkének (3) bekezdése) ezenkívül lehetővé teszik, hogy a felek megállapodjanak a regisztrált exportőrök rendszerének (REX) alkalmazásáról. Ezek a közös adatbázisban regisztrált exportőrök az elfogadott exportőri eljárás lefolytatása nélkül maguk állítanak ki származásmegjelölő nyilatkozatokat. A származásmegjelölő nyilatkozat jogilag egyenértékű a származási nyilatkozattal vagy az EUR.1 szállítási bizonyítvánnyal.

Emellett a javasolt szabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a felek megállapodjanak az elektronikus kiállított és/vagy benyújtott származási igazolások használatáról.

Annak érdekében, hogy az alternatív szabályok szerinti származó termékek megkülönböztethetők legyenek az egyezmény szerinti származó termékektől, az alternatív szabályokon alapuló

származási bizonyítványoknak vagy számlanyilatkozatoknak az alkalmazott szabályokra hivatkozó nyilatkozatot kell tartalmazniuk.

j) A származási igazolás érvényessége

A javaslat tartalmazza a származási igazolás érvényességi idejének 4-ről 10 hónapra történő meghosszabbítását (az átmeneti szabályok 23. cikke és az egyezmény I. függelékének 23. cikke). Ez várhatóan szintén engedékenyebb szabályokat fog eredményezni a származó termékek felek közötti szállítása tekintetében.

3.2. A listában szereplő szabályok

3.2.1. Mezőgazdasági termékek

a) Érték és tömeg

A nem származó anyagokra vonatkozó határérték eddig kizárólag az anyagok értékében került kifejezésre. Az új küszöbértékek az anyagok tömegét veszik alapul az ár- és devizaárfolyam-ingadozás hatásainak elkerülése érdekében (például az ex 19., 20. árucsoport, valamint a 2105. és 2106. vámtarifaszám esetében), a cukor tekintetében pedig törlésre kerültek bizonyos határértékek (például a 8. árucsoport vagy a Harmonizált Rendszer szerinti 2202. vámtarifaszám esetében).

Az alternatív szabályok értelmében emelkedett a tömegre vonatkozó küszöbérték (20 %-ról 40 %-ra), egyes árucsoportok esetében pedig bevezetésre került az érték és a tömeg közötti választás lehetősége. A Harmonizált Rendszernek a módosítás által érintett árucsoportjai és vámtarifaszámai közül megemlítendő különösen a következők: ex 1302., 1704. (alternatív szabály alapján tömeg vagy érték), 18. (1806.: alternatív szabály alapján tömeg vagy érték), 1901.

b) Kiigazítás a beszerzési minták alapján

Más mezőgazdasági termékekre (azaz a növényi olajokra, a diófélékre, a dohányra) rugalmasabb, a gazdasági realitásokhoz igazodó szabályok vonatkoznak, különösen a Harmonizált Rendszer szerinti 14., 15., 20. (beleértve a 2008. vámtarifaszámot), 23. és 24. árucsoport esetében. Az alternatív szabályok egyensúlyt teremtenek a regionális és a globális beszerzés között, például a 9. és a 12. árucsoport esetében. Emellett egyszerűsödtek a 4., 5., 6., 8., 11. és ex 13. árucsoportra vonatkozó szabályok (szűkült a kivételek köre).

3.2.2. Ipari termékek (a textíliák kivételével)

A javasolt kompromisszumos szöveg jelentős változásokat tartalmaz a jelenlegi szabályokhoz képest:

- az árucsoportra vonatkozó jelenlegi szabály több termék esetében is kettős kumulatív feltételt foglal magában. Ez egyetlen feltételre módosul (a Harmonizált Rendszer szerinti 74., 75., 76., 78. és 79. árucsoport);
- törlésre került számos, az árucsoportra vonatkozó szabálytól eltérő különös szabály (a Harmonizált Rendszer szerinti 28., 35., 37., 38. és 83. árucsoport). Ez a horizontálisabb megközelítés egyszerűsíti a gazdasági szereplők és a vámhatóságok helyzetét;
- az árucsoportra vonatkozó jelenlegi szabály kiegészült egy alternatív szabállyal, ami további választási lehetőséget biztosít az exportőr számára a származási kritérium teljesítése tekintetében (27., 40., 42., 44., 70., 83., 84. és 85. árucsoport).

Mindezek a módosítások naprakésszé teszik és korszerűsítik a listában szereplő szabályokat, amelyek így összességében megkönnyítik a termékek származó státusának megszerzésére vonatkozó feltétel teljesítését. Ezen túlmenően a fent említett lehetőség – amely alapján egy meghatározott időszak átlagaként számítható ki a gyártelepi ár és a nem származó anyagok értéke – további egyszerűsítést eredményez az exportőrök számára.

3.2.3. Textíliák

A textíliákkal és a ruházati cikkekkel kapcsolatban új lehetőségek kerültek bevezetésre a passzív feldolgozás és a tűréshatárok tekintetében. E termékek vonatkozásában új, származást megalapozó eljárások is bevezetésre kerültek, különösen a könnyebben elérhetővé váló szövetek esetében. Végül pedig ezekre a termékekre is vonatkozni fog a teljes kétoldalú kumuláció. Az ilyen kumuláció lehetővé teszi, hogy a textilanyagokon végzett feldolgozási műveleteket (azaz a szövést, a fonást stb.) figyelembe vegyék a kumulációs övezetben végbemenő gyártási folyamatban.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik *„a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”*.

A *„joghatással bíró jogi aktus”* fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de *„meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”*⁷.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A Társulási Tanácsot megállapodás, nevezetesen az egyrésről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrésről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás hozta létre.

A szóban forgó euromediterrán megállapodás 4. jegyzőkönyvének 3. cikke alapján a Társulási Tanács határozhat az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról.

A Társulási Tanács által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A társulási megállapodás 76. cikke (2) bekezdésével összhangban a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

⁷ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikkének (3) bekezdése és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikkének (3) bekezdése és 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az alternatív származási szabályok bevezetésével kapcsolatos javasolt módosítások a származási szabályok korszerűsítésének elvén alapulnak, miszerint azokat összhangba kell hozni a közelmúltbeli szabadkereskedelmi megállapodásokban meghatározott új tendenciákkal. A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény módosított szabályai főként olyan vám eljárás-egyszerűsítési és korszerűsítéssel kapcsolatos elemeket tartalmaznak, mint:

Kielégítő megmunkálás vagy feldolgozás – átlagolás: a gyártelepi ár és a nem származó anyagok értékének átlaga alapján történő, a piac ingadozásait figyelembe vevő számítás nagyobb kiszámíthatóságot biztosít az exportőrök számára;

Származási igazolás: egyszerűsítésre kerül sor ezen a téren, mivel csak egyféle származási bizonyítvány lesz használatban, az EUR.1;

A származási igazolás érvényessége: a származó termékek szállításának megkönnyítése a 4 hónapos érvényességi idő 10 hónapra való meghosszabbításával.

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény ezen módosításai nem befolyásolják mérhető módon az uniós költségvetést, mivel hatókörük elsősorban a kereskedelmi eljárások könnyítésére és a vámhatóságok korszerű gyakorlatainak egységessé tételére vonatkozik. Opcionálisan könnyítést jelentenek a hatóságok hatáskörében maradó területeken anélkül, hogy lényegi változást idéznének elő a szabályokban (könyvelés szerinti elkülönítés, származási igazolások, átlagolás). Az egyszerűsítés egyes aspektusai (például a hajókra vonatkozó kritériumok számának csökkentése) nagyobb kiszámíthatóságot biztosítanak azáltal, hogy megszüntetik azokat a feltételeket, amelyek teljesülését a vámhatóságok jelenleg nehezen tudják ellenőrizni, míg más aspektusok (a változtatás tilalma) a logisztikát érintik a szabályok lényegi megváltoztatása nélkül.

A vám visszatérítésre vonatkozó rendelkezések módosulnak, de fennmarad a vám visszatérítés tilalma a textil- és ruházati termékek ágazatában, amely az egyezmény hatálya alá tartozó területen továbbra is az egyik fő kereskedelmi ágazat. A módosított szabályok rögzítik a status quót, mivel a bizonyos szerződő feleket érintő jelenlegi tilalom érvényben marad. A teljes kumulációnak az egyezmény hatálya alá tartozó területen való javasolt általánossá tétele az e területen belüli kereskedelmi gyakorlatoknak és azok egymást kiegészítő jellegének erősítését célozza, de valószínűleg nem befolyásolja érdemben a beszedett uniós vámokat, mivel a kumuláció hatálya alá tartozó termékeknek meg kell felelniük a rájuk alkalmazandó, az egyezmény területén hozzáadott értékre vonatkozó követelményeknek ahhoz, hogy részesülhessenek a preferenciák előnyeiből, amint az jelenleg is történik.

A mezőgazdasági és a feldolgozott mezőgazdasági termékeket érintően a listán szereplő szabályok módosításai elsősorban a módszertan kiigazításában állnak, ami nem érinti a szabályok tartalmát. A jelenleg értékben kifejezett határértékek a jövőben tömegben kerülnek kifejezésre. E kritérium objektívebb és könnyebben ellenőrizhető a vámhatóságok számára. Az ipari termékekre vonatkozó termékspecifikus szabályok egyszerűsítése valószínűleg csak korlátozott mértékben befolyásolja a

vámbevételeket, mivel számos esetben inkább a beszerzés terén okoz változásokat, mintsem az egyezményben részes országokból való – a korábban behozatali vámok hatálya alá tartozó behozatalt felváltó – preferenciális behozatalt növeli. E változások importvámbevételre gyakorolt hatása ezért nem számszerűsíthető. Ami a kereskedelmet és annak a preferenciák alkalmazására gyakorolt hatását illeti, az új szabályok keretében biztosított mérséklések az egyezmény hatálya alá tartozó teljes terület gazdasági integrációjára helyezik a hangsúlyt, például a textiliparban, ahol a preferenciák alkalmazásának szintje már most is magas. A textiltermékekre és a kumulációra vonatkozó továbbfejlesztett szabályok főként a már meglévő regionális integrációt és az egyezmény hatálya alá tartozó területen belüli anyagok rendelkezésre állásának javítását célozzák, nem pedig annak lehetővé tételét, hogy több nem származó anyagot hozzanak be a szóban forgó területen kívülről.

6. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a Társulási Tanács jogi aktusa módosítani fogja a társulási megállapodást, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió nevében az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácsban az említett megállapodáshoz csatolt, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv módosításával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (3) bekezdésére, valamint 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) az Unió a 2004/635/EK tanácsi határozat⁸ révén megkötötte, és a megállapodás 2006. június 1-jén hatályba lépett. A megállapodás 4. jegyzőkönyve a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szól.
- (2) A „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv⁹ 3. cikke értelmében a megállapodás 74. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Társulási Tanács (a továbbiakban: Társulási Tanács) határozhat az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek módosításáról. A megállapodás 76. cikkének (2) bekezdése értelmében a meghozott határozatok kötelező erejűek a felekre nézve, akik megteszik a határozatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.
- (3) Következő ülésén vagy levélváltás útján a Társulási Tanács határozatot tervez elfogadni a 4. jegyzőkönyv rendelkezéseinek javasolt módosításáról.
- (4) Ezért helyénvaló meghatározni az Unió által a Társulási Tanácsban képviselendő álláspontot, mivel a Társulási Tanács határozata kötelező érvényű lesz az Unióra nézve.
- (5) A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) az Unió a 2013/93/EU tanácsi határozat¹⁰ révén megkötötte, és az egyezmény 2012. május 1-jén hatályba lépett az Unió vonatkozásában. Az egyezmény

⁸ A Tanács határozata (2004. április 21.) az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti euromediterrán társulást létrehozó megállapodás megkötéséről (HL L 304., 2004.9.30., 38. o.)

⁹ Az EU–Egyiptom Társulási Tanács 2015. szeptember 21-i 1/2015 határozata (HL L 334., 2015.12.22., 62. o.).

¹⁰ A Tanács 2013/93/EU határozata (2011. április 14.) a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezménynek az Európai Unió nevében történő aláírásáról (HL L 54., 2013.2.26., 4. o.).

a szerződő felek közötti releváns megállapodások hatálya alá tartozó kereskedelem tárgyát képező termékek származása tekintetében állapít meg rendelkezéseket, amelyek az említett megállapodásokban meghatározott elvek sérelme nélkül alkalmazandók.

- (6) Az egyezmény 6. cikke értelmében a szerződő felek az egyezmény hatékony alkalmazását biztosító megfelelő intézkedéseket hoznak. Ennek megfelelően a Társulási Tanácsnak határozatot kell elfogadnia az egyezményre való dinamikus hivatkozásnak a megállapodás 4. jegyzőkönyvébe történő bevezetésére irányulóan, hogy az mindig az egyezmény legújabb hatályos változatára hivatkozzon.
- (7) Az egyezmény módosításáról folytatott megbeszélések eredményeként az egyezmény új, korszerűbb és rugalmasabb származási szabályokkal egészült ki. Az Unió és Egyiptom azon szándékát jelezte, hogy – amíg a módosítási eljárás végeredményére várni kell – a jelenlegi szabályok mellett alternatív szabályokként a lehető leghamarabb megkezdje az új szabályok kétoldalú alkalmazását.
- (8) 2021 elején, miután a Tanács határozatot¹¹ fogadott el a Társulási Tanácsban képviselendő uniós álláspont kialakításáról, az EU megküldte Egyiptomnak az átmeneti származási szabályok végrehajtása érdekében a Társulási Tanács által elfogadandó határozat tervezetét. A vámügyi együttműködéssel foglalkozó albizottság legutóbbi, 2022. október 18-án, Kairóban tartott ülésén Egyiptom arról tájékoztatta az EU-t, hogy az említett szabályokat az A. függelék 8. cikkének (4) bekezdésében foglalt kötelezettség alóli mentességre vonatkozó egyetlen fenntartás mellett elfogadták, ezáltal teljesítve az uniós tanácsi határozatot. Ezért az EU által az EU–Egyiptom Társulási Tanácsban képviselendő új álláspontot új tanácsi határozatban kell meghatározni.
- (9) Mindkét fél egyetért abban, hogy nem tekintenek el a gazdasági szereplőknek a közös partnerek származási igazoláson történő feltüntetésének diagonális kumuláció esetén fennálló kötelezettségétől.
- (10) Az átmeneti származási szabályokról 2020. február 5-én Brüsszelben tartott első szakmai egyeztetésen az egyezmény szerződő feleinek többsége, köztük az Unió és Egyiptom megállapodott abban, hogy az egyezmény felülvizsgált szabályait (a továbbiakban: átmeneti származási szabályok) az egyezmény szabályaival párhuzamosan, az egyezmény felülvizsgált szabályainak elfogadásáig átmeneti jelleggel végrehajtják.
- (11) 2021. szeptember 1-je óta az egyezmény szerződő felei között a származási szabályokról szóló kétoldalú jegyzőkönyvek hálózata már hatályba lépett; emiatt az átmeneti szabályok alkalmazandóvá váltak¹². Az átmeneti szabályoknak a többi szerződő féllel való végrehajtása folyamatban van, feltéve, hogy a felek befejezik az elfogadási eljárásokat.
- (12) Az átmeneti származási szabályok célja enyhébb szabályok bevezetése az áruk preferenciális származó státusa elismerésének megkönnyítése érdekében. Mivel az átmeneti származási szabályok általában enyhébbek, mint az egyezményben foglaltak, az utóbbinak megfelelő áruk az átmeneti származási szabályok értelmében is származónak minősülhetnek, kivéve a 2., 4–15., 16. (a feldolgozott halászati termékek kivételével) és 17–24. árucsoportba besorolt mezőgazdasági termékeket.

¹¹ A Tanács (EU) 2020/2064 határozata (2020. december 7.) az egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészről az Egyiptomi Arab Köztársaság közötti társulás létrehozásáról szóló euromediterrán megállapodás által létrehozott Társulási Tanácsban az említett megállapodásnak a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyve felváltásával történő módosításával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról (HL L 424., 2020.12.15., 31. o.).

¹² HL C 51., 2023.2.10., 1. o.

- (13) Az átmeneti származási szabályok az egyezmény származási szabályaival párhuzamosan alkalmazandók, miáltal két különböző kumulációs zóna jön létre. Ezért az A. függelék 8. cikke bevezeti az egyezmény és az átmeneti származási szabályok közötti átjárhatóság általános alkalmazását.
- (14) Ezért a Társulási Tanácsban az Unió által képviselendő álláspontnak a határozattervezeten kell alapulnia,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Társulási Tanácsban az Unió által képviselendő álláspont a Társulási Tanács jogi aktusának az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*